

Stödmaterial - Utredning av elevs behov av särskilt stöd

Här hittar du stödfrågor/text till varje rubrik i blanketten *Utredning av elevs behov av särskilt stöd*.

Andra gjorda utredningar

Ange om det gjorts psykologisk, sociala eller medicinska utredningar. Om så är fallet ange:

- vem/vilka genomförde utredningen?
- vilken/vilka befattningar har de som genomför utredningen?
- Vilket datum genomfördes dessa?

Om en utredning är genomförd bör en sammanfattande bedömning och rekommendationer bifogas. I detta skede bör ni även överväga ifall utredning om elevs behov av särskilt stöd bör samordnas med en frånvaroutredning (ifall elens frånvaro utgör ett hinder för kunskapsinhämtning). Skolverket anger att en utredning om elevens behov av särskilt stöd kan samordnas med en frånvaroutredning. Enligt grundskoleförvaltningen kan ni överväga att göra utredningen i samma dokument. Detta kan öka tydligheten kring behov av åtgärder för berörda.

Anledning till utredning

Grundskoleförvaltningen rekommenderar att ni formulerar ett "syfte" i början av utredningen. Detta hjälper till att hålla fokus i utredningen.

Kom ihåg att en utredning om elevens behov av särskilt stöd ska göras även om eleven har "andra svårigheter", se 3 kap. 7 § skollagen. Andra svårigheter kan vara frånvaro, sjukdom, social problematik som på kort eller lång sikt påverkar elevens möjlighet att nå betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper.

Kartläggning

Kartläggningen ska utredas på skol-, grupp- och individnivå. Beskrivningen ska vara saklig och inte innehålla värdeladdade ord eller beskriva personliga egenskaper.

Tänk på att nedanstående är en beskrivning av hur kartläggningen *kan* se ut. Du kanske inte behöver använda dig av alla frågor, eller också behöver du ställa andra frågor till berörda för att få svar på frågan om elevens behov.

Arbetsgång kartläggning:

A) Vad beskriver elev och vårdnadshavare?

I dialog med eleven anpassar läraren frågeställningar utifrån elevens ålder och mognad för att få elevens beskrivning. Det är angeläget att få förståelse för hur eleven uppfattar:

- sitt lärande och sin skolsituation
- vad elever upplever fungerar bra i skolan och i undervisningen och vad som upplevs som ansträngande i undervisningen i olika ämnen
- om eleven själv har tankar om anpassningar som skulle kunna fungera

Den som gör utredningen kan också behöva belysa olika situationer och lärmiljöer

B) Vad kan påverka på skol- och gruppnivå?

Frågeställningar:

- Hur ser gruppens sammansättning ut och hur påverkas eleven av detta?
- Hur är klimatet och bemötandet i gruppen?
- Hur tydlig är verksamheten vad gäller struktur rutiner och regler?
- Hur fungerar övergångar när lektioner och aktiviteter inleds och avslutas?
- Hur påverkas eleven av olika pedagogiska metoder och arbetssätt?
- Hur påverkas eleven av valet arbetsmaterial och tidslängden på arbetsuppgifter?
- Vilka faktorer påverkar eleven på rasterna?
- Hur ser resursfördelningen ut i olika skolsituationer?
- Vilka samarbetsformer finns mellan olika verksamheter inom skolan
- Vilka lokalmässiga förutsättningar finns, t.ex. grupprum?

C) Individnivå – Hur ser elevens kunskapsutveckling ut?

Frågeställningar:

- Vilka förmågor är välutvecklade och hur visar det sig?
- Vilka förmågor är mindre utvecklade och hur visar det sig?
- Vilka betygskriterier eller kriterier för bedömning har redan nåtts respektive är eleven på väg att nå?
- Vilka betygskriterier eller kriterier för bedömning har eleven svårt att uppnå?
- Vilka extra anpassningar har gjorts och hur har de fungerat för eleven?
- Vilka situationer i lärmiljön fungerar särskilt väl för eleven? Hur visar det sig?
- Vilka situationer i lärmiljön är problematiska för eleven. Hur visar de sig?

Pedagogisk bedömning (gemensam analys, sammanfattning och bedömning)

Den pedagogiska bedömningen skall utgå från den samlade elevhälsans (inklusive undervisande lärare) analys av elevens skolsituation som helhet eller vissa delar.

Gemensam analys

De som deltagit i kartläggningen gör en gemensam analys genom att diskutera hur skolan kan utforma och anpassa lärmiljöerna.

- Vad kännetecknar situationer som fungerar bra för eleven?
- Vad kännetecknar situationer där svårigheter uppkommer för eleven?
- Vad kan förbättra elevens förutsättningar i olika lärmiljöer?
- Finns det bakomliggande förhållanden som kan vara orsaker till svårigheterna?
- Vilka åtgärder överväger skolan att sätta in eller fortsätta med? Varför och i vilken omfattning
- Vilka resultat förväntas av åtgärderna?

Sammanfattning och pedagogisk bedömning

Utifrån vad kartläggningen visat görs en pedagogisk bedömning av om eleven är i behov av särskilt stöd samt vilket behov av stöd eleven har. Vid den pedagogiska bedömningen beaktas särskilt:

- om de svårigheter som kommer till uttryck i skolsituationen rör denna som helhet eller endast vissa delar (tex fritidshem, raster, ämnen)
- om det finns bakomliggande förhållanden som kan vara orsaken till svårigheterna
- vilka åtgärder skolan överväger att sätta in eller fortsätta med och varför
- vilka resultat som förväntas av åtgärderna.

Rektor eller den person som rektor delegerat beslutsrätt angående åtgärdsprogram gör en sammanfattande bedömning om eleven är i behov av särskilt stöd eller inte. Om beslutet mynnar ut i ett behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram upprättas, och eleven ska också få det stöd som bedömningen visar. Om bedömningen däremot visar att eleven inte är i behov av särskilt stöd ska ett beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram fattas.

Rektor får inte delegera beslut om stödet innebär:

- stöd i annan elevgrupp eller enskilt
- stöd i särskild undervisningsgrupp
- anpassad studiegång
- distansundervisning som särskilt stöd

Observera att beslut om distansundervisning som särskilt stöd inte gäller anpassad grundskola.

-